ઈન્આમુ તબ્લીગ

انعامُ التبلیغ

• પ્રકાશક •

નુરાની કુતુબખાના

મુ.પો..છાપી, જિ. બનાસકાંઠા, પીન - ૩૮૫૨૧૦

ફોન નં. : (૦૨૭૩૯) ૨૭૦૧૧૨

બલ્લિગૂ અન્ની વલૌ આયહ

ઈન્આમુ ત્તબ્લીગ

انعامُ التبلیغ

❋ તાલીફ ❋

મૌલાના મુહમ્મદ ઈલિયાસ કાસમી

❋ લિપ્યાંતર ❋

(મૌલવી) સુલેમાન મજાદરી

પ્રકાશક

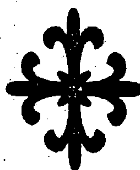
નુરાની કુતુબખાના

મુ. પો. છાપી, જિ. બનાસકાંઠા, પીન - ૩૮૫૨૧૦
ફોન નં. : (૦૨૭૩૯) ૨૭૦૧૧૨

ફેહરિસ્ત

મઝમૂન	સફા

મઝમૂન	સફા

بِسۡمِ اللّٰہِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِیۡمِ

તકરીઝ

અદીબે રવાં ખતીબે ઝમાં હઝરત મૌ. ફરીદુદ્દીન સાહબ કાસમી ઉસ્તાઝે હદીસ વ તફસીર દારૂલ ઉલૂમ વક્ફ દેવબંદ

શુરૂસે હી મશ્વરાકી એક અહમિય્યત રહી હૈ. ઔર મશ્વરામેં જો ખૈર અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને પોશીદા રખ્ખી હૈ વો અહલે ઈલ્મ ઔર દાનિશકે યહાં પોશીદા નહીં. ખાલિકે કાઈનાત જો તમામ ઉમૂર પર ઈખ્તિયારે કુલ્લીકા માલિક હૈ જિસકી શાન કાદિરે મુતલક ફઅ્આલ મુખ્તાર હૈ જિસ પર શાહિદે અદલ ફઅ્આલુલ લિમા યુરીદ હૈ ઉસકે બાવજૂદ "ઈન્ની જાઈલુન ફીલ અર્ઝિ ખલીફહ" કી આયત ઈસ્તિશાર બંદોંકો મશ્વરાકી તાલીમ દે રહી હૈ. કુરઆને કરીમમેં મુખ્તલિફ હુકમરાનોંકે કિસ્સે ઔર વાકિઆત મૌજૂદ હૈં. મસલન મલિકએ સબા બિલકીસ ભી અપની કૌમસે મશ્વરા તલબ કરતી હૈ, ફિરઔન ભી અપની ફિરઓનિયતકે બાવજૂદ ઈવાને ફરાઆમેં મશ્વરા કરતા દિખાઈ દેતા હૈ, હઝરત સુલેમાન અલૈહિસ્સલામકી ખુદાદાદ મિલ્કિય્યતમેં મશ્વરાકે બગૈર કોઈ કામ અમલમેં નહીં આતા થા. ઝુલ કરનૈન વ બુખ્તે નસર જિનકે મુતઅલ્લિક મશ્હૂર હૈ પૂર્વસે પશ્ચિમ તક ઉનહેં

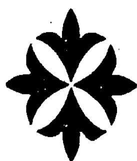
હુકૂમત હાસિલ થી ઉસકે બાવજૂદ ઉનકે ઉમૂર મશ્વરાસે હી તય પાતે થે. આઈયે આખિરમેં એૈસી હસ્તીસે આશના (પહેચાન) કરવાઉં જો શાહે દો જહાં થે, ફિર હક તઆલાને આપકો મશ્વરાકા હુકમ ફરમાયા. યે ભી વાઝેહ હૈ કે આપ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકા મશ્વરા બતૌરે મુસ્તહબ થા ન કે વાજિબ, ફિર ભી રાવી રિવાયત કરતે હૈં કે મૈંને રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) સે ઝિયાદા કિસીકો મશ્વરા કરતે નહીં દેખા. ખૂદ સહાબએ કિરામ (રદિ.) ઉસ પર પૂરી તરહ અમલ કરતે થે. જૈસાકે ઈસ કિતાબકે લિખનેવાલેને કિતાબમેં ઉસકી તરફ ઈશારા કિયા હૈ મઝકૂરા બાલા મુદ્દાવરાતમેં ક્યા ફર્ક હૈ અહલે ઈલ્મકે યહાં વાઝેહ હૈ, ઈસી અહમિય્યતકે પેશે નઝર મૌલવી મુહમ્મદ ઈલયાસ સાહબ કાસમીને અહમિય્યતે મશ્વરા છોટીસી કાવિશ પેશ કી હૈ અલ્લાહ ઈસે કબૂલિયતે આમ્માસે નવાઝે ઔર આખિરતકે લિયે ઝખીરએ નજાત બનાએ.

વસ્સલામ

ફરીદુદ્દીન કાસમી

ખાદિમે તદરીસ દારૂલ ઉલૂમ વકફ દેવબંદ

૬ મુહર્રમુલ હરામ સન હિજરી ૧૪૨૦

પેશ લફ્ઝ

હમ્દો સલાતકે બાદ અલ્લાહ તબારક વ તઆલાકા લામહદૂદ શુક્ર ઔર એહસાને અઝીમ હૈ કે ઉસ રબ્બે ઝુલ જલાલને અપને નબી બરહક (સ.અ.વ.) કો ઈસ દારે ફાનીમેં મબઊસ ફરમાકર મહેનત (દઅવત વ તબ્લીગ) કા કામ શુરૂ ફરમાયા. ફરીઝએ દઅવતકો હર નબી ઔર રસૂલને ભરપૂર અંજામ દિયા, લેકિન હર એકકે બાદ હી સિલસિલએ દઅવત ખતમ હો જાતા, કોઈ દૂસરા રસૂલ આતા તો ઈસ કામકો નયે સિરેસે શુરૂ કિયા જાતા. અગર કોઈ નબી આતા તો ઉસી કિતાબકી દઅવત દેતા, મગર ચૂંકે રહમતે આલમ (સ.અ.વ.) સબસે આખિર નબી ઔર રસૂલ હૈં ઔર કિયામત તક કોઈ નબી ઔર રસૂલ નહીં આએગા. અગર કોઈ ઉસકા દાવા કરે તો વો કઝ્ઝાબ (ઝૂઠા) હૈ. ઈસી લિયે યે કામ ઝરૂરી થા કે અલ્લાહકે કિસી બરગુઝીદા બંદેકે યે કામ સુપુર્દ કિયા જાતા. ચુનાંચે પેહલે નબી (સ.અ.વ.) કે ઝમાનાસે લેકર સહાબએ કિરામને ફિર તાબિઈનને ઈસી તરહસે સિલસિલા દર સિલસિલા યે દીન આજ તક અલ્લાહકે ફઝલસે સહીહ વ સાલિમ હમ તક પહોંચ ચુકા હૈ. જૈસાકે યે કામ અઝીમુશ્શાન હૈ ઈસી તરહ ઉસકે કુછ આમાલ ઐસે હોતે હૈં કે જિનકા બજા લાના ભી

બહોત ઝરૂરી હૈ. ઉસીકે પેશે નઝર ઈસ મુખ્તસર કિતાબચેમેં કુછ ઐસી હી બાતોંકા ઔર કારે ખૈરકા તઝકિરા હૈ. મસલન મશ્વરાકી અહમિય્યત ઔર ગશ્તકે આદાબ વ ઉસૂલ ઔર છ ૬ સિફાત વગૈરહ અલ્લાહ તઆલા ઈન પર શરીઅતકે મુતાબિક અમલકી તૌફીક બખ્શે. નાઝિરીને કિરામસે ગુઝારિશ હૈ કે અગર મેરી ઈસ હકીરસી મહેનતમેં કોઈ ગલતી મહેસૂસ હો તો ઉસકો મઆફ કરતે હુએ બગૈર કિસી તન્કીદકે મહઝ મેરી ઈસ્લાહકે લિયે નિશાનદહી કરકે મુઝકો ઉસ પર ફૌરન ખબર ફરમાએ. બડી બેએઅતિનાઈ હોગી, કે અગર મૈં ઈસ વક્ત અપની ઈસ કાવિશમેં વક્તન ફ વક્તન જનાબ હઝરત મૌલાના મુહમ્મદ મોહસિન સાહબ કાસમીકે તઆવુનકા તઝકિરા ન કરૂં કે મૌસૂફને મુઝે અપની નેક દુઆઓં ઔર મુફીદ મશ્વરોંસે નવાઝા, અલ્લાહ તઆલા જનાબકો જઝાએ ખૈર અતા ફરમાએ ઔર મેરી ઈસ નાકિસ મહેનતકો કબૂલ ફરમાએ ઔર યે ઉમ્મતે મુહમ્મદિયાકો નફા બખ્શ હોકર મેરે લિયે ઝરીઅએ નજાત બને. આમીન.

મુહમ્મદ ઈલયાસ કાસમી

૩ મોહર્રમુલ હરામ સન હિજરી ૧૪૨૦

ઈન્તિસાબ

મૈં અપની ઈસ હકીરસી તબ્લીગી કાવિશકો અપને વાલિદૈન મદ ઝિલ્લુહુમલ આલીકે નામસે મન્સૂબ કરતા હૂં, જિનહોંને મેરી પળ્હાઈકે ખાતિર બડી બડી મુસીબતેં ઉઠાઈ હૈં ઔર અહકરકો અપની શફકતસે નવાઝા હૈ, ઔર દોનોં હઝરાતને અહકરકે દાખલાકે લિયે દારૂલ ઉલૂમ વકફ દેવબંદમેં મુસલસલ એક મહીના રોઝા રખ્ખે હૈં, મૈં અપને વાલિદૈનકે લિયે બારી તઆલાસે દુઆ કરતા હૂં કે અલ્લાહ તઆલા ઉનકી ઉમરોંમેં બરકત ફરમાએ. આમીન સુમ્મ આમીન.

મુહમ્મદ ઈલયાસ ગુફિરલહૂ
(ફાઝિલે વકફ દારૂલ ઉલૂમ દેવબંદ)

મશ્વરાકી અહમિય્યત

બિસ્મિલ્લા હિર્રહમા નિર્રહીમ

નહ્‌મદુહૂ વ નુસલ્લી અલા રસૂલિહિલ્ કરીમ. અમ્મા બાદ.

હમારે ઈસ દઅવતકે કામમેં મશ્વરાકી બડી અહમિય્યત હૈ, સહાબએ કિરામ (રદિ.) કા હર કામ મશ્વરાસે હોતા થા.

જૈસા કે કુરઆને કરીમમેં હૈ, **વ અમ્રુહુમ શૂરા બૈનહુમ** મશ્વરામેં અલ્લાહ તઆલાને ખૈર રખ્ખી હૈ, મશ્વરામેં હર સાથીકી રાય લી જાએ દિલકો માનૂસ કરનેકે લિયે. મશ્વરામેં હર સાથી અપની રાય દીનકે ફાઈદેકો સામને રખતે હુએ દે, ઔર મશ્વરામેં હર સાથી હર કામકો કરનેકી નિય્યતસે બૈઠે, હમારા મશ્વરા છ (૬) સિફાતકી રિઆયતકે સાથ હોના ચાહિયે:-

(૧) સબસે પેહલે હમારે અંદરકા યે યકીન હો કે મશ્વરાસે જો બાત તય હોગી અલ્લાહ જલ્લ શાનુહૂ ઉસમેં ઝરૂર ખૈર ડાલેંગે.

(૨) દૂસરી ચીઝ કે આપ પર બાવજૂદ વહી ઉતરનેકે આપ (સ.અ.વ.) કો યે હુકમ દિયા ગયા, **વ શાવિરહુમ ફીલ અમ્રિ**, કે આપ (સ.અ.વ.) ઉનસે મશ્વરા કિયા કીજિયે. લિહાઝા યે હુકમ બિલા વાસ્તા પૂરી ઉમ્મતકે લિયે હૈ ઈસ લિયે મશ્વરાકો અલ્લાહકા હુકમ સમઝકર કરના હૈ.

ઈસ ઈલ્મો ઝિક્રકી રોશનીમેં મશ્વરા હો, યાની જિસ સાથીકે બારેમેં રાય દી જાએ રાય દેનેવાલા ઉસસે પૂરી તરહ વાકિફ હો, યે ઈલ્મકી રિઆયત હૈ, ઔર ઝિક્રકી રિઆયત યે હૈ કે મશ્વરામેં ગફલતકે સાથ ન બૈઠે, બલ્કે પૂરી તવજ્જોહ ઔર ધ્યાનકે સાથ

બૈઠે, જિસ અમલકે બારેમેં રાય પૂછી જાવે રાય દેવે, ઔર મશ્વરામેં ઈકરામે મુસ્લિમકી રિઆયત યે હૈ કે અપની રાય દેનેકા અંદાઝા ઐસા હો કે કિસી દૂસરે સાથીકી રાય પર ઝદ ન પડે, યાની ઉસકી રાયકો ન કાટે. ઔર ઈખ્લાસે નિય્યતકી રિઆયત મશ્વરામેં ઈસ તરહ હોગી કે રાયકે દેનેમેં અપની ઝાતી ગર્ઝ ન હો.

ઔર તફરીગે વક્તકી રિઆયત યે હૈ કે હમારે મશ્વરેકી ગર્ઝ યે હો કે પૂરી ઉમ્મતમેં પૂરા દીન પૂરી હકીકતકે સાથ કૈસે ઝિંદા હો. ઔર ઉસકી મહેનતકે લિયે પૂરી ઉમ્મત અપની જાની માલી કુરબાની દેનેકે લિયે તૈયાર હો જાવે.

મશ્વરાકી મિસાલ :-

મશ્વરાકી મિસાલ ઐસી હૈ જૈસે શહદકે છત્તાકી મુખ્તલિફ મખ્ખિયાં મુખ્તલિફ જગહોંસે મુખ્તલિફ ફૂલોંકા રસ લાતી હૈં, ફિર ઉસ અર્ક (રસ) કે મજમૂઆસે શહદ બનતા હૈ.

શહદકે બારેમેં કુરઆન :-

શહદકે બારેમેં કુરઆન કેહતા હૈ : **ફીહિ શિફાઉલ લિન્નાસ.**

ઈસ તરહ જમાઅતમેં મુખ્તલિફ સાથિયોંકી મુખ્તલિફ રાય હોતી હૈં, ઉન રાયોંકો અમીર જમા કરતા હૈ, ફિર કિસી એક રાય પર ફૈસલા કરતા હૈ, ઉસ ફૈસલેમેં અલ્લાહ તઆલા ખૈર ડાલતે હૈં, લિહાઝા હમ સબકી તરક્કીકા રાઝ ઐસા હૈ કે હમ અપને આપકો મશ્વરાકે તાબેઅ કર દેં, મશ્વરાકે તાબેઅ હોકર ચલનેમેં ઈતાઅત ઔર માનનેકા જઝબા પૈદા હોતા હૈ.

મશ્વરાકી તીન બુન્યાદેં :-

મશ્વરાકી તીન બુન્યાંદેં હૈં, (૧) નિકલે હુએ સાથિયોંકા સહીહ વક્ત કૈસે ગુઝરે, (૨) જિસ જગહ જમાઅતકા ક્યિામ હો વહાંકી મસ્જિદવાલે આમાલ ઔર બસ્તીકે ઈમાનવાલોંકે ઘરમેં બુન્યાદી આમાલ કૈસે ઝિંદા હોં, (૩) ઉસ બસ્તીસે કમસે કમ તીન દિનકી નકદ જમાઅત કૈસે તૈયાર હો.

મશ્વરાકા મકસદ :-

(૧) અપની ઝાતકી ઈસ્લાહ

(૨) આમાલે મસ્જિદકા કયામ

(૩) બસ્તીમેંસે હર બાલિગ મર્દ અલ્લાહકે રાસ્તેમેં નિકલનેવાલા કૈસે બન જાવે.

મશ્વરાકે આદાબ :-

મશ્વરાકે આદાબ યે હૈં (૧) અમીરે જમાઅત મુખ્તલિફ રાયોંકો લેકર જો ભી ફૈસલા કરે ઉસમેં અપની કામિયાબી યકીની સમઝે, (૨) મશ્વરા કરના અલ્લાહ તઆલાકા હુકમ હૈ, નબીકા મશ્વરા સુન્નત હૈ. (૩) જહાલતકે સાથ રાય ન દેવે, (૪) ગફલતકે સાથ રાય ન દે, (૫) કિસીકી રાય કાટતે હુએ રાય ન દે બલ્કે ઈકરામકે સાથ રાય દે, (૬) દીનકા ફાઈદા સમઝકર રાય દે, (૭) ઉસમેં જો ભી ફૈસલા હો જાવે હમારા માલ ઔર જાન હાઝિર હો. આમીન.

મુહમ્મદ ઈલયાસ કાસમી ગુફિરલહૂ

તાલીમકા મકસદ

(૧) જન્નત ઔર જહન્નમકી બાતોંકો સુનકર હમારા દિલ અસર લેનેવાલા બને.

(૨) ફઝાઈલે આમાલકે ઝરીઆ હમારે અંદર દીનકી સચ્ચી તડપ પૈદા હો જાવે.

તાલીમકે આદાબ :-

(૧) અદબકે સાથ દોનોં ઝાનોં હોકર બૈઠે

(૨) કલામ ઔર સાહિબે કલામકી અઝમત દિલકે અંદર હો.

(૩) જો સુને ઉસ પર અમલ કરનેકી ઔર દૂસરોં તક પહોંચાનેકી નિય્યતસે સુને.

બયાનકે અંદર ચાર બાતોંકા ખયાલ :-

બયાનકે અંદર ચાર બાતોંકા ખયાલ રખ્ખે (૧) બયાન છ નબરકે અંદર કરે, (૨) બાત ઝિયાદા લંબી ન કરે ઔર હદીસકા મફહૂમ બયાન કરે, (૩) બાત આસાન કરકે બયાન કરે. (૪) ગલત કિસ્સે બયાન ન કરે યાની ઈસરાઈલી રિવાયતેં.

અલ્લાહકે રાસ્તેમેં નિકલનેવાલોંકે સીખનેકી તરતીબ :-

(૧) સરએ ફાતિહા ઔર સૂરતેં સિખાઈ જાએં, (૨) ઉસકે બાદ અત્તહિય્યાત ઔર દુઆએ કુનૂત, (૩) ફિર દુરૂદ શરીફ ઔર રૂકૂઅ વ સુજૂદકી તસ્બીહાત્ત, (૪) સના ઔર દુઆએ માસૂરહ.

તઆરૂફી બાતચીત

અલહમ્દુ લિલ્લાહિ વ કફા વ સલામુન અલા ઈબાદિહિલ્લઝી નસ્તફા અમ્મા બાદ. કાલલ્લાહુ તબારક વ તઆલા ફીલ કુરઆનિલ હકીમ, વલ્લઝીન જાહદૂ ફીના લનહ્દિયન્નહુમ્ સુબુલના.

મેરે મોહતરમ દોસ્તો ઔર બુઝુર્ગો! દુનિયાકા હર ઈન્સાન સુબહસે શામ તક દુનિયા પર મહેનત કર રહા હૈ, ચાહે વો તાજિર હો યા કાશ્તકાર હો યા નોકરી પેશેવાલા મર્દ હો યા ઔરત, છોટા હો યા બડા, ગરીબ હો યા માલદાર, દેહાતી હો યા શહેરી, હર એક અપને આપકો સુબહસે શામ તક દુનિયા પર ખપા રહા હૈ, ઔર ઉસ ખપાને પર હર એકકે અંદરકી યે આવાઝ હૈ કે મૈં કામિયાબ હો જાઉં, લેકિન ઈન્સાનકી ગલત ફેહમીકો દૂર કરનેકે લિયે હર ઝમાનેમેં અલ્લાહ તઆલાને અપને મખ્સૂસ બંદોંકો યાની અંબિયાએ કિરામ (અલૈ.) કો ભેજા, હર નબીને આકર ઈન્સાનોંકો યેહી બાત બતાઈ કે અય દુનિયાકે ઈન્સાનો! અલ્લાહ તઆલાને તુમહારી દુનિયા ઔર આખિરતકી કામિયાબી દીનમેં રખ્ખી હૈ.

ઔર આજ ભી યે દઅવત વ તબ્લીગકી મુબારક મહેનત જો આપ (સ.અ.વ.) કે ખાતિમુલ અંબિયા હોનેકે

સદકામેં હમકો મિલી હૈ, ઈસસે યેહી ચાહા જા રહા હૈ કે હમારી ઝિંદગીમેં દીન આ જાવે, જિસ ઈન્સાનકી ઝિંદગીમેં દીન હોગા અલ્લાહ પાક ઉસકો કામિયાબ કરેંગે, ઔર જિસ ઈન્સાનકી ઝિંદગી દીનસે ખાલી હોગી તો અલ્લાહ ઉસે નાકામ કરેંગે, યે અલ્લાહ તબારક વ તઆલાકા અટલ ફૈસલા હૈ.

મેરે મોહતરમ દોસ્તો! દીનદારી પર કામિયાબીકા મિલના યકીની હૈ, જૈસાકે પાનીમેં શકર ડાલનેસે પાનીકા મીઠા હોના યકીની હૈ, ઔર બેદીની પર નાકામીકા મિલના ઐસા યકીની હૈ જૈસાકે પાનીમેં નમક ડાલનેસે પાનીકા ખારા હોના યકીની હૈ, ઈસી લિયે કહા જાતા હૈ કે ઈન્સાન મહેનત કરકે અપની ઝિંદગીમેં દીન દાખિલ કરે. ઈસ લિયે કે જબ તક ઝિંદગિયોંમેં દીન દાખિલ ન હોગા ઈન્સાનકી ઝિંદગીકા રૂખ નહીં બદલ સકતા.

મેરે મોહતરમ દોસ્તો બુઝુર્ગો! સિર્ફ દીની માલૂમાત પળ્હાનેસે ઈન્સાન દીનદાર નહીં બન જાતા. જૈસે નીચે ખડે ખડે સિર્ફ સીડીકે કદમ ગિનનેસે આદમી છત પર નહીં ચળ્હ જાતા, બલ્કે મહેનત કરકે હમેં દીનકો ઝિંદગિયોંમેં લાના હોગા, અગર હમને દીની માલૂમાતકો સિર્ફ અપની ઝબાનકી નોક પર રખ્ખા તો યે દીન અપના અસર નહીં દિખાએગા.

જૈસે કોઈ બીમાર આદમી ગોલી અપને હાથમેં લિયે હુએ બૈઠા રહે તો વો ગોલી અપના અસર નહીં દિખાએગી જબ તક કે ઉસકી કડવાહટકો બરદાશ્ત કરકે પેટમેં ન ઉતારે.

મેરે મોહતરમ દોસ્તો! દીન સિર્ફ નમાઝ રોઝાકા નામ નહીં હૈ, નમાઝ, રોઝા તો દીનકે અજઝા (હિસ્સે) હૈં. દીન તો **મા જા અ બિહી ન્નબી સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ**કા નામ હૈ, જિસકો આપ (સ.અ.વ.) ને અમલી તૌર પર કરકે બતલાયા. ઈસ દઅવત વ તબ્લીગકી મુબારક મહેનતસે ઈસીકા ઝિંદા કરના મકસૂદ હૈ, લેકિન હર ચીઝકે હાસિલ કરનેકી એક તરતીબ હોતી હૈ, ઈસી તરહ અમલી દીનકો ઝિંદગીમેં લાનેકી એક તરતીબ હૈ, જિસ તરહ દુનિયાકી કોઈ ચીઝ ઘર બૈઠે હાસિલ નહીં હો સકતી, ઈસ તરહ દીની ઝિંદગી ભી ઘર બૈઠે નહીં મિલ સકતી, દીનકી મિસાલ યૂં સમઝો જૈસે પારંદા જબ તક ઉસકે દોનોં પર (પાંખ) સહીહ વ સાલિમ રેહતે હૈં તો બહોત તેઝીકે સાથ વો ઉડતા રેહતા હૈ, અગર દોનોં પરોંમેંસે એક ભી કમઝોર હોગા તો ઉસકી રફતારમેં ફર્ક આ જાએગા, ઈસી તરહ દીનકે દો પર હૈં, એક હિજરત ઔર એક નુસરત, જબ તક ઉમ્મતમેં યે દોનોં લાઈનકી મહેનત ઝિંદા થી તો સોફીસદ દીન ઝિંદગીમેં મૌજૂદ થા, જબસે ઉમ્મતમેં ઈન દોનોં લાઈનોંકી મહેનતમેં ઝોફ (કમઝોરી) આના શુરૂ હુવા તો બડે બડે નુકસાન હુએ, એક યે કે ઉમ્મતકી ઝિંદગીમેંસે દીનકી હકીકત નિકલકર રસ્મિયત આતી ચલી ગઈ, ઔર દૂસરા નુકસાન યે હુવા કે દૂસરોં તક દીન પહોંચના બંદ હો ગયા, લેકિન અલ્લાહકા કરમ હુવા કે ઈસ ગયે ગુઝરે ઔર ફિત્નાકે ઝમાનેમેં દઅવત વ તબ્લીગકી અઝીમુશ્શાન મહેનતકો

શુરૂ ફરમાયા. આજ ઉમ્મતમેં થોડી બહોત જો દીનકી ઝલક નઝર આતી હૈ, વો ઈસ મુબારક મહેનતકી બરકત હૈ, ઔર ઈસ મહેનતકે નતાઈજ આજ હમારે સામને હૈં કે વૈરાન મસાજિદ આબાદ હોને લગી, ઔર જો લોગ દીનસે કોસોં દૂર થે ઉનકી ઝિંદગિયાં બદલને લગી, અલ્લાહ જલ્લ શાનુહૂ ઈસ આલી મહેનતકી કદર હમેં નસીબ ફરમા દે.

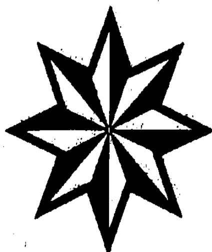
મેરે મોહતરમ દોસ્તો! જમાઅતોંકા અપને ઘરબારકો છોડકર દીનકે લિયે નિકલના ઔર મકામી અહબાબકા ઉનકી નુસરત કરના, અગરચે યે હકીકી હિજરત ઔર નુસરત નહીં હૈ, બલ્કે સહાબએ કિરામ (રદિ.) કી નકલ હૈ, અગર હમ ઈસ નકલકો કરતે રહેંગે તો અલ્લાહ તઆલા હમારી ઈસ મહેનતકી બરકતસે આખિરતકી મંઝિલોંકો આસાન ફરમા દેંગે.

જિસ તરહ જાદૂગરોંને લિબાસમેં હઝરત મૂસા (અલૈ.) કી નકલ ઉતારી થી તો અલ્લાહ તઆલાકી ગૈરતને બરદાશ્ત નહીં કિયા કે લિબાસ તો હમારે નબીકા હો ઔર ઉસમેં કુફ્રકી ગંદગિયાં ભરી હુઈ હોં, તો અલ્લાહને ઉનકો ઈમાનકી દૌલતસે માલામાલ કર દિયા.

મેરે મોહતરમ દોસ્તો! યે મુબારક મહેનત જો અલ્લાહ તઆલાને હમકો દી હૈ ઉસકા અસર યે હૈ કે ઈસ મુબારક મહેનતકે કરનેવાલોંકો અલ્લાહ જલ્લ શાનુહૂ વ અમ્મ નવાલુહૂ ઝરૂર હિદાયત દેતે હૈં, યે અલ્લાહ તઆલાકા વાદા હૈ. જૈસા કે કુરઆન પાકમેં હૈ : વલ્લઝીન જાહદૂ ફીના લનહ્દિયન્નહુમ્

સુબુલના વ ઈન્નલ્લાહ લમઅલ્ મુહસિનીન ઔર હમારી મહેનતસે જિતને લોગ રાહે રાસ્ત પર આએંગે ઉનકે બરાબર ઉન સબકા સવાબ હમારે નામએ આમાલમેં હોગા, અગર હમ ઈસ મહેનતકો ઈસ્તિકામતકે સાથ કરતે રહેંગે તો ઈન્શા અલ્લાહ હશ્રકે મૈદાનમેં હઝારોં ઔર લાખોંકો લેકર હમ જન્નતમેં જાનેવાલે બનેંગે, ઈસ ઉમ્મતકા કોઈ ફર્દ સિર્ફ અપની જન્નત બનાકર અકેલા અકેલા જાએ તો યે ઉસકે લિયે શરમકી બાત હૈ, ઈસ લિયે નિય્યત કરો કે ઈન્શા અલ્લાહ મૌત તક અપની ઝિંદગીકા મકસદ બનાકર ઈસ કામકો કરતે રહેંગે, અબ યે જમાઅત ઈસ બિસ્તીમેં પહોંચી હૈ, જબ તક જમાઅતવાલોં ઔર બસ્તીવાલોંકી ફિક્ર એક નહીં હોગી નતીજા નહીં નિકલ સકતા, ઈસ લિયે બતાઓ કે યે જમાઅત આપકી બસ્તીમેં રહે તો કૌન કૌન ઈસ જમાઅતકે સાથ મિલકર મહેનત કરનેકો તૈયાર હૈં તાકે જમકર બસ્તીમેં મહેનત કી જાવે.

વમા અલૈના ઈલ્લલ બલાગ

ફઝાઈલે ગશ્ત

મેરે મોહતરમ દોસ્તો ઔર બુઝુર્ગો! યે બાત તો હમ બારબાર સુનતે રેહતે હૈં, કે હમારી દુનિયા ઔર આખિરતકી કામિયાબી અલ્લાહ તઆલાને દીનમેં રખ્ખી હૈ, ઔર ઈસ લિયે અલ્લાહ તઆલાને અપને બંદોંકી દીની રેહબરીકે લિયે હર ઝમાનેમેં અપને મખ્સૂસ બંદોંકો ભેજનેકા સિલસિલા અપને કરમસે જારી ફરમાયા, જિસ નબીકો મહેનતકા જો દાઈરા દિયા જાતા થા, વો અપને ઉસ દાઈરામેં રાત દિન લોગોં પર મહેનત કરતે થે, સબકે અખીરમેં અલ્લાહ તબારક વ તઆલાને તમામ નબિયોંકે સરદાર હઝરત મુહમ્મદ મુસ્તફા (સ.અ.વ.) કો મબઊસ ફરમાયા, ઔર આપકી મહેનતકા મૈદાન સિર્ફ એક કૌમ યા કબીલા યા ખાનદાન યા કોઈ તબકા યા કોઈ મુલ્ક ન થા, બલ્કે આપકી મહેનતકા મૈદાન કિયામત તકકે આનેવાલે ઈન્સાનોંકો બનાયા, યાની જો કામ ઔર જો ઝિમ્મેદારી પેહલે અંબિયા (અલૈ.) કો અલગ અલગ તૌર પર દી ગઈ થી, વો સારી ઝિમ્મેદારી આપકો દી ગઈ.

મેરે મોહતરમ દોસ્તો! હમ ઝરા ગૌર કરેં કે આપ (સ.અ.વ.) કી ઉમર મુબારક કુલ ૬૩ સાલ, ઉસમેંસે ૪૦ સાલ નબુવ્વતકે પેહલેકે, અબ રહે કુલ ૨૩ સાલ ઉસમેંસે ૧૩ સાલ ઉન સંગીન હાલાત ઔર તકલીફોંમેં મક્કામેં ગુઝારે જો રાત દિન હમ સબ સુનતે રેહતે હૈં, ઔર દસ સાલ મદીના

મુનવ્વરહમેં આપ (સ.અ.વ.) ને મહેનત ફરમાઈ જિસમેં કઈ મરતબા આપકા ખૂદ ગઝવાતમેં તશરીફ લે જાના હુવા, તો આપ (સ.અ.વ.) કી યે ઝિમ્મેદારી કિયામત તકકે આનેવાલે ઈન્સાનોંકો દી ગઈ, ઔર ઉમર મુબારક બહોત મુખ્તસર દી ગઈ, ઈસ લિયે પેહલે નબિયોંકી મહેનતમેં ઔર આપ (સ.અ.વ.) કી મહેનતકી તરતીબમેં ફર્ક હૈ, હુઝૂર (સ.અ.વ.) કી મહેનતકી તરતીબ યે રહી હૈ કે જો લોગ ભી ઈમાનમેં દાખિલ હોતે થે, આપ (સ.અ.વ.) ઉનકો ઈસ આલી મહેનત પર ડાલતે થે, યહાં તકકે આપકી ઉમર મુબારકમેં એક લાખ ચોબીસ હઝાર સહાબએ કિરામ (રદિ.) કા મજમા તૈયાર હુવા, જિસમેં તાજિર ભી થે, કાશ્તકાર (ખેડૂત) ભી થે, ઔર આલિમ ભી થે ઔર અનપઢ દેહાતી ભી થે ઔર શહેરી ભી. ઔર ગરીબ ભી થે ઔર માલદાર ભી.

અલ ગર્ઝ સહાબએ કિરામ (રદિ.) કે પૂરે મજમાને ઈસ કામકો અપના કામ બનાયા થા. અગર હમ ભી સહાબએ કિરામકી તરહ કુરબાની દેંગે, ઔર દીનકી મહેનતમેં સહાબએ કિરામકા ઈત્તિબાઅ (તાબેદારી) કરેંગે તો અલ્લાહ હમસે રાઝી હોંગે, જિસ તરહ સહાબએ કિરામ (રદિ.) સે રાઝી હુવા. જૈસે કુરઆનમેં હૈ **વલ્લઝીન ત્તબઊહુમ બિઈહ્‌સાન.**

લિહાઝા હમારે લિયે ઝરૂરી હૈ કે હમ ઈસ દઅવતકી આલી મહેનતકો અપના કામ બનાએં, ઔર ગશ્તવાલા અમલ ઈસ દઅવત વ તબ્લીગમેં તમામ અંબિયા (અલૈ.) કી સુન્નત

હૈ, અંબિયા (અલૈ.) લોગોંકે દરોં ઔર ઘરોંકો જાયા કરતે થે, બે-તલબ બંદોંકે પાસ બે-ગર્ઝ હોકર ઉનકો દીનકી તરફ બુલાતે થે, ઔર ઈસી ફિક્રમેં હુઝૂર (સ.અ.વ.) મેલોં ઔર બાઝારોંમેં જાયા કરતે થે, યે હમારા ગશ્તવાલા અમલ ભી ઉસકી નકલ હૈ. યૂં સુના હૈ ઉલમાસે કે ગશ્તવાલે અમલકી હૈસિયત ઈસ દઅવતકે કામમેં રીડકી હડ્ડી જૈસી હૈ.

લિહાઝા હમેં ભી અલ્લાહકે બે-તલબ બંદોંકે પાસ બે-ગર્ઝ હોકર જાના હૈ લેકિન ઉનકી ઝરૂરત સમઝકર નહીં જાના, બલ્કે અપની ઝરૂરત સમઝકર જાના હૈ કે મૈં અપના કમઝોર ઈમાન લેકર અલ્લાહકે બંદોંકો કવી ઈમાનકી દઅવત દૂંગા, તો મેરે ઈમાનકો ભી અલ્લાહ તઆલા કવી બના દેંગે.

ગશ્તકે ઉસૂલ :-

ઈસ ગશ્તકે ચંદ મોટે મોટે ઉસૂલ જિનકો હમ બારબાર સુનતે રેહતે હૈં, સબસે બડી ચીઝ દિલકી કુડન ઔર ફિક્ર હૈ, ગશ્તમેં હમારી નઝર નીચી હો ઝબાન પર અલ્લાહકા ઝિક્ર હો. ગશ્તમેં જાનેસે પેહલે હમ સાથિયોંકો ચાર જમાઅતોંમેં તકસીમ કર દેં, ચંદ સાથિયોંકો ઝિક્ર વ દુઆમેં બિઠાએં, ઔર એક દો સાથિયોંકો ઈસ્તિકબાલકે લિયે તય કર દેં, ઔર હસ્બે ઝરૂરત બાકી સાથિયોંકો જમાઅતેં બના બનાકર રવાના કરેં, ઔર કુછ સાથી મસ્જિદમેં બૈઠકર દઅવતકી બાતેં કરેં, ઔર જો જમાઅત બાહિર જાએગી, ઉસમેં એક રેહબર હોગા,

જિસકા કામ યે હોગા કે અપને ભાઈકો ઉસ નામસે પુકારે જિસ નામસે વો પુકારા જાના પસંદ કરતા હો, ઔર યૂં કેહકર મુતકલ્લિમસે મુલાકાત કરાએ કે દેખો ભાઈ! યે અલ્લાહકે બંદે દૂર દરાઝસે એક ફિકરકો લેકર આએ હૈં, ઝરા ઈનકી બાત સુનો, મુતકલ્લિમ ઉસકી કબર હશર ઔર આખિરતકી મુખ્તસર બાત કરકે ઉસકો અપને સાથ નકદ લેકર ચલનેકી કોશિશ કરે, લેકિન ઉસકો મજબૂર ન કરે, ઔર અગર વો ઉઝર બયાન કરે તો ઉસકો દાઈ બનાકર છોડ દે કે તુમ ભાઈ અપને કામસે ફારિગ હોકર આના. ઔર અમીરકા કામ યે હૈ કે અપને સાથિયોંકો જોડતે હુએ ચલે, કોઈ સાથી ઝિક્રસે ગાફિલ ન હો, અગર કિસીકો ઝિક્રસે ગાફિલ પાવે તો ઉસકે પાસ જાકર ઝરા આવાઝસે ઝિક્ર કરે. અગર હમારા ગશ્ત ગલી કૂચોંમેં હો તો તીસરા કલિમહ પઢેં, ઔર અગર બાઝારમેં હો તો ચોથા કલિમહ પઢેં, આઝાનકી આવાઝકો સુનતે હી અપને ગશ્તકો બંદ કર દેં, તાકે કિસી સાથીકી જમાઅત ન જાવે, વાપસીમેં દિલકી નદામતકે સાથ ઈસ્તિગ્ફાર કરેં.

ઔર અગર રેહબર બાઅસર આદમી હો તો ઝિયાદા બેહતર હૈ, અલ્લાહ જલ્લ શાનુહૂ વ અમ્મ નવાલુહૂ હમેં ઉસૂલોંકી પાબંદીકે સાથ ગશ્ત કરનેકી તૌફીક અતા ફરમાવે.

આમીન

વ આખિરૂ દઅવાના અનિલ્ હમ્દુ લિલ્લાહિ રબ્બિલ આલમીન.

જમાઅતમેં નિકલકર ઈન ચાર બાતોંકો ખૂબ અપનાના

જમાઅતમેં નિકલકર ઈન ચાર બાતોંકો ખૂબ અપનાના ચાહિયે :-

(૧) મસ્જિદકી ચાર દીવારી.
(૨) અમીરકી તાબેદારી.
(૩) આંખોંકી બુર્દબારી.
(૪) રાતોંકી આહોઝારી

મુજાહિદાકે હુરૂફ :-

મુજાહિદાકે હુરૂફ ૭ હૈં :
(૧) મીમ (م) સે માલકી કુરબાની.
(૨) જીમ (ج) સે જાનકી કુરબાની.
(૩) અલિફ (ا) સે ઔકાતકી કુરબાની.
(૪) હા (ھ) સે હિજરત.
(૫) દાલ (د) સે દઅવત દેના.
(૬) હા (ہ) સે હિદાયતકા મિલના.

તબ્લીગકે હુરૂફ :-

તબ્લીગકે હુરૂફ પાંચ હૈં :-

(૧) તા (ت) સે તકલીફોંકા આના.

(૨) બા (ب) સે બરદાશ્ત કરના.

(૩) લામ (ل) સે લગે રેહના.

(૪) યા (ی) સે યકીનકા બનના.

(૫) ગૈન (غ) સે ગૈબી મદદકા આના.

સિફાતે દાઈ :-

દાઈમેં ચાર સિફાત હોની ચાહિયે :-

(૧) તાજિરાના, (૨) કાશ્તકારાના,

(૩) મુલાઝિમાના, (૪) શાહાના.

મુખ્તસર છ (૬) નંબર :-

કલિમહસે ઈકરારે ગુલામી હોતી હૈ.

નમાઝસે ઈઝહારે ગુલામી હોતી હૈ.

ઈલ્મસે દસ્તૂરે ગુલામી હોતી હૈ.

ઝિક્રસે ઈસ્તિહઝારે ગુલામી હોતી હૈ.

ઈકરામે મુસ્લિમસે ઈમ્તિહાને ગુલામી હોતી હૈ.

ઈખ્લાસસે હકીકતે ગુલામી હોતી હૈ.

તફરીગે વક્તસે દઅવતે ગુલામી હોતી હૈ.

તર્કે લાયાની બાતોંસે હિફાઝતે ગુલામી હોતી હૈ.

ઈસ્લામકી મુકમ્મલ તસ્વીર :-

(૧) દઅવતકી જમીન હો.
(૨) ઈમાનકી જડ હો.
(૩) મઆમલાતકી ડાલિયાં હોં (શાખેં)
(૪) મઆશરતકે પત્તે હોં.
(૫) જાન વ માલકી કુરબાનીકા ખાદ હો.
(૬) તાલીમકે હલ્કોંકા પાની હો.
(૭) ગુનાહોંસે બચનેકા બાડ હો.
(૮) અખ્લાકકે ફલ હોં.
(૯) ઈખ્લાસકા રસ હો.

દાઈ દઅવત દે, દા'વા ન કરે :-

દઅવત ઔર દા'વામેં ફર્ક હૈ, દઅવત અપની ઈસ્લાહકી નિય્યતસે આજિઝાના લેહજેમેં દી જાતી હૈ, ઔર દા'વા દૂસરોંકે ઈસ્લાહકી નિય્યતસે સખ્તીકે લેહજેમેં મનવાનેકી નિય્યતસે દિયા જાતા હૈ.

દાઈકે અંદર યે સિફાત હોની ચાહિયેં :-

(૧) ઉમ્મતસે મુહબ્બત હો.
(૨) દઅવત દેનેકે વક્ત અપની ઈસ્લાહકી ફિક્ર હો.
(૩) દીનકે લિયે અપની જાન ઔર માલકી કુરબાનીકા જઝબા હો.

(૪) બજાએ તફાખુર વ તકબ્બુરકે આજિઝી ઈખ્તિયાર કરે.

(૫) કામિયાબી હો તો ઉસે અલ્લાહકી મદદ ઔર ઈઆનત સમઝે.

(૬) લોગોંકે ન માનને પર માયૂસ ન હો.

(૭) હર અમલકે અખીરમેં ઈસ્તિગ્ફાર પઢ્હે.

દઅવતસે ઈમાનકો પાની મિલતા હૈ ફિર ઉસસે આમાલે ઈમાનિયાત પૈદા હોતે હૈં, ફિર સિફાતે ઈમાનિયાત પૈદા હોતે હૈં, ફિર અલ્લાહ તઆલાકી રઝા મિલતી હૈ ઔર ફિર કબૂલિયત મિલતી હૈ. દઅવતકા યે અઝીમ કામ ફક્ત તીન ચીઝોંસે નહીં મિલેગા, તેહરીર, તકરીર, તદબીર, બલ્કે ઈન તીન ચીઝોંસે મિલેગા, ઉમ્મતકા ગમ, જાન વ માલકી કુરબાની, દુઆ. ઔર અપની કુરબાની ઔર તદાબીરસે ન હોનેવાલા યકીન પૈદા કરનેકે લિયે દુઆ હૈ, ચિલ્લોંમેં નિકલકર જો જઝબાત બનતે હૈં વો બાકી રહેંગે, તબ હી અમલ પર બાકી રેહના આસાન હોગા, ઔર ઈસી લિયે મકામી માહોલકા બનાના ઝરૂરી હૈ, માહોલમેં અલ્લાહ તઆલાને બડી તાસીર રખ્ખી હૈ, માહોલ હીકે બનાનેકે લિયે હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને અપને સહાબએ કિરામ (રદિ.) કે સાથ હિજરત ફરમાઈ.

આ'માલે જુમ્આકી સુન્નતેં :-

યાની જુમ્આકે રોઝકે વો છ આમાલ જિન પર અમલ

કરનેસે હર હર કદમ પર એક સાલકે નફલ રોઝોં ઔર એક સાલકી નફલ નમાઝોંકા સવાબ મિલતા હૈ.

(૧) ગુસલ કરના, (૨) મસ્જિદમેં જલ્દી જાના, (૩) પૈદલ જાના, (૪) ઈમામકે કરીબ બૈઠના, (૫) કોઈ લગ્વ કામ ન કરના, (૬) ખુત્બા ગૌરસે સુનના,

(તિરમિઝી, ઈબ્ને માજહ, અબૂદાઉદ)

અલ્લાહકી રાહમેં ચાર ચીઝોંકી રિઆયતકે સાથ ચલના :-

(૧) ઈતાઅતકે સાથ ચલના.
(૨) મશ્વરોંકે સાથ ચલના.
(૩) કુરબાનીકે સાથ ચલના.
(૪) ઉસૂલોંકે સાથ ચલના.

ઈન ચીઝોંકે અપનાનેસે ચાર ફાઈદે હોંગે :-

(૧) અલ્લાહ જલ્લ શાનુહૂ વ અમ્મ નવાલુહૂકી અઝમત દિલકે અંદર આએગી.

(૨) હુઝૂર (સ.અ.વ.) કી ઈતાઅતકા જઝબા દિલમેં આએગા.

(૩) ફિક્રે આખિરત દિલકે અંદર આએગા.

(૪) ઉમ્મતકા ગમ આવેગા.

અલ્લાહકી રાહમેં નિકલકર ચાર બાતેં ખૂબ કરે :-

(૧) દઅવત ઈલલ્લાહ, (૨) તાલીમ વ તઅલ્લુમ (સીખના સિખાના), (૩) ઈબાદત, (૪) ખિદમત.

દઅવતકે કામમેં નિકલનેકા મકસદ :-

દઅવત વ તબ્લીગકે કામમેં નિકલનેકા મકસદ યે હૈ કે દીન પર ચલના આ જાવે.

અલ્લાહકી રાહમેં નિકલકર ચાર બાતોંમેં વક્ત કમ ખર્ચ કરે :-

(૧) ખાનેમેં, (૨) સોનેમેં, (૩) પેશાબ-પાખાનેમેં, (૪) આપસકી ઝરૂરી બાતોંમેં.

અલ્લાહકી રાહમેં ચાર બતેં બિલકુલ ન કરે :-

(૧) ઝબાનકા સવાલ, (૨) દિલકા સવાલ, (૩) ફુઝૂલ બાતેં, (૪) સાથીકી કોઈ ચીઝ બગૈર ઈજાઝતકે લેના.

અલ્લાહકી રાહમેં નિકલકર ચાર બાતોં પર અમલ કરના :-

(૧) ઈતાઅતે અમીર, (૨) મશ્વરાસે જહાં ભેજા જાવે

વહાં ચલે જાના, (૩) જોનસે ભી તબ્કેકે સાથ જોડા જાવે, જુડ જાવે, (૪) જો મિલે વો ખા લેવે.

(બયાન કરદા બમૌકા તબ્લીગી ઈજતિમાઅ દેહલી હઝરત મૌલાના અહમદ લાટ સાહબ મદ ઝિલ્લુહૂ.)

અલ્લાહકી રાહમેં નિકલકર ચાર ચીઝોંમેં દખલ અંદાઝી ન કરે :-

(૧) અઝાનમેં, (૨) ઈકામતમેં (તકબીર પઢનેમેં), (૩) ઈમામતમેં (પેશવા બનનેમેં), (૪) ઈન્તિઝામી લાઈનમેં.

ઈજતિમાઈ ઉમૂર આઠ હેં :-

(૧) સફર કરના, (૨) મશ્વરા કરના, (૩) તાલીમ કરના, (૪) ખાના, (૫) જમાઅતકે સાથ નમાઝ પઢના, (૬) ઉમૂમી ગશ્ત, (૭) ઉમૂમી બયાન (૮) સોના.

ઈન્ફિરાદી ઉમૂર સાત હેં :-

(૧) સુબહ-શામકી તસ્બીહાત.

(૨) રોઝાના કમ અઝ કમ એક પારેકી તિલાવત.

(૩) પાંચોં ફર્ઝ નમાઝોંકો તકબીરે ઉલાકે સાથ અદા કરના.

(૪) મસનૂન દુઆઓંકા એહતિમામ.

(૫) રોઝાના નયા સબક સીખના ચાહિયે અગરચે

કિતાબકે મુતાલઆસે હો.

(૬) ઉમરી કઝા યાની અપની ઝિંદગીકી છૂટી હુઈ નમાઝોંકો યાદ કરકે અદા કરના.

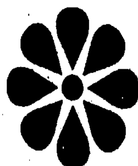
અલ્લાહકે રાસ્તેમેં નિકલકર પાંચ ગશ્ત કરેઃ-

(૧) તાલીમી ગશ્ત, (૨) ઉમૂમી ગશ્ત, (૩) ખુસૂસી ગશ્ત ઉલમા મશાઈખ ઔર તબ્લીગકે પુરાને સાથી, (૪) તશ્કીલી ગશ્ત, દુનિયાકે ઓહદેવાલે હઝરાત, (૫) વુસૂલી ગશ્ત.

શોર્ટકટમેં છ (૬) નંબર :-

કલિમહ વ નમાઝકો લેકર ઈલ્મે ઈલાહી ઔર ઝિક્રે ઈલાહીકે સાથ અપને હકકો મઆફ કરતે હુએ ઔર દૂસરોંકે હુકૂકકો અદા કરતે હુએ અલ્લાહકી રઝાકે લિયે અપની જાન ઔર અપને માલકો લેકર શહેર દર શહેર, ગલી દર ગલી, મોહલ્લા દર મોહલ્લા, મુલ્ક દર મુલ્ક, અગર અલ્લાહ તઆલાને હિદાયત દી તો ઈન્શા અલ્લાહ પૂરે આલમમેં ફિરેંગે.

ફક્ત મુહમ્મદ ઈલયાસ ગુફિરલહૂ

૭ સિફાત યાની ૭ નંબરાત

નહમદુહૂ વ નુસલ્લી અલા રસૂલિહિલ્ કરીમ અમ્મા બાદ

મેરે મોહતરમ દોસ્તો બુઝુર્ગો! ઈન્સાનકી કીમત ખુદાકે યહાં સિફાતકી બુન્યાદ પર હૈ, ઝાતકી બુન્યાદ પર નહીં, લિહાઝા ઈન્સાનકે લિયે ઝરૂરી હૈ કે મહેનત કરકે અપને અંદર વો સિફાત પૈદા કરે, જો પસંદીદા હૈં. તાકે યે ઈન્સાન ખુદા તઆલાકે નઝદીક કીમતી બન જાવે, સહાબએ કિરામ (રદિ.) ને દઅવત વ તબ્લીગકી ઈસ અઝીમુશ્શાન મહેનતકે ઝરીઆ અપને આપકો ખુદા તઆલાકે પસંદીદા સિફાતસે મુઝય્યન કિયા થા., જિસકી વજહસે અલ્લાહ જલ્લ શાનુહૂકે નઝદીક વો કીમતી બન ચુકે થે, કે કિયામત તકકે આનેવાલે ઈન્સાનોંકે લિયે અલ્લાહ જલ્લ શાનુહૂને ઉનકો નમૂના બનાયા.

મેરે મોહતરમ દોસ્તો બુઝુર્ગો! હમ સબકે લિયે યે ઝરૂરી હૈ કે મહેનત કરકે હમ અપને અંદર કમ અઝ કમ વો બુન્યાદી સિફાત પૈદા કરેં ઔર ફિર ઉસ પર અમલી તૌર પર મહેનત કરેં, તાકે હમારે લિયે પૂરે દીન પર ચલના આસાન હો જાવે, ઈન બુન્યાદી સિફાતમેં સબસે પેહલી સિફત ઈમાન હૈ.

પહેલા સિફતે ઈમાન :-

ઈમાનકે માઅના યે હૈ કે હમારે દિલોંમેં અલ્લાહકી

ઝાતકે હોનેકા યકીન ઈસ તરહ રચ બસ જાવે કે અલ્લાહકે ગૈરકા યકીન બિલકુલ ન રહે, યકીનવાલી મહેનત પૂરે દીન પર ચલનેકી સબસે બડી બુન્યાદ હૈ, ઈસી લિયે અલ્લાહકે હબીબ (સ.અ.વ.) ને મક્કી ઝિંદગીમેં સહાબએ કિરામ (રદિ.) પર ૧૨-૧૩ સાલ તક કલિમએ તય્યિબહવાલી મહેનત ફરમાઈ, ઈસી લિયે કહા જાતા હૈ કે હમ કલિમહ પર મહેનત કરકે ઈસ યકીનકી દૌલતકો હાસિલ કરેં, કલિમહ પર ચાર તરહકી મહેનત કરની હૈ.

પેહલી મહેનત લા ઈલાહકી હૈ, યાની અપને દિલોંમેં ઈસ બાતકો જમાના હૈ કે ઈઝ્ઝત ઔર ઝિલ્લત, મૌત ઔર હયાત, બીમારી ઔર સિહ્હત, કામિયાબી ઔર નાકામી, કામોંકા બનાના ઔર બિગાડના, યે કિસીકે હાથમેં નહીં હૈ

દૂસરી મહેનત ઈલ્લલ્લાહકી હૈ, યાની મહેનત કરકે યે યકીન હમારે દિલોંમેં જમાના હૈ કે જો કુછ હોતા હૈ અલ્લાહ હીસે હોતા હૈ, યાની અલ્લાહકા ગૈર અલ્લાહકે બગૈર કુછ નહીં કર સકતા, ઔર અલ્લાહ સબ કુછકે બગૈર સબ કુછ કર સકતે હૈં.

તીસરી મહેનત મુહમ્મદુ ર્રસૂલુલ્લાહકી હૈ, યાની હમારે દિલોંમેં ઈસ બાતકા યકીન સો ફીસદ જમ જાવે કે અલ્લાહને દુનિયા ઔર આખિરતકી કામિયાબી મુહમ્મદ (સ.અ.વ.) કે તરીકેમેં રખ્ખી હૈ, અગર મેરે પાસ દુનિયાકા કોઈ નકશા ન હો લેકિન મેરી ઝિંદગીમેં મુહમ્મદ (સ.અ.વ.)

કે તરીકે હૈં તો ખુદાએ પાક હર હાલમેં મુઝે કામિયાબ કરેંગે.

ચોથી મહેનત ઈસ બાતકી કરની હૈ કે આપ (સ.અ.વ.) કે તરીકેકે અલાવા દુનિયામેં ઝિંદગી ગુઝારનેકે જિતને તરીકે હૈં ચાહે વો તરીકા યહૂદકા હો યા નસારાકા હો, યા દુનિયાકી ગુમરાહ કૌમોંકા, ઈન તરીકોંમેં નાકામી ઔર નુકસાન ઔર ખુસરાન હૈ, અગર હમ ઈન ચારોં લાઈનોંકી મહેનતોંકે કરનેવાલે હો જાએંગે તો ફિર હમારે લિયે કલિમહકે તકાઝોંકા પૂરા કરના આસાન હો જાવેગા.

કલિમહકે તકાઝે :-

કલિમહકે તકાઝે યે હૈં કે હર કામકો હર હાલમેં અલ્લાહકે હુકમ ઔર નબીકે તરીકે પર કરનેવાલે બનેં, હમકો ઈમાન પર ઈતની મહેનત કરની હૈ કે કલિમહમેં હમારે દિલોંકા રૂખ ચીઝોંસે હટકર આમાલકી તરફ ઔર મખ્લૂકસે ખાલિકકી તરફ ઔર દુનિયાસે આખિરતકી તરફ હો જાવે, ઔર જન્નતકા શૌક ઔર જહન્નમકા ખૌફ, ઔર ખુદાકે સામને ખડે હોકર પૂરી ઝિંદગીકે હિસાબકા ડર પૈદા હો જાવે.

મેરે મોહતરમ દોસ્તો ઔર બુઝુર્ગો! એક ઝમાના થા, જબ સો ફીસદ ઈમાનવાલોંને ઈસ કલિમહકી મહેનતકો અપની ઝિંદગીકા અસલ મકસદ બના રખ્ખા થા, તો ઉમ્મતકે હર તબ્કકા હર ફર્દ કલિમહકે યકીનકી બુન્યાદ પર ઝિંદગી ગુઝારતા થા, લેકિન અફસોસ કે ઉમ્મતને કલિમહવાલી

મહેનતકો છોડ દિયા જિસકા નતીજા ઉમ્મતકા બહોત બડા તબ્કા કલિમહકે અલ્ફાઝ તકસે ભી મહેરૂમ હો ગયા, યાની ઉસકે પાસ કલિમહકે સહીહ અલ્ફાઝ તક બાકી ન રહે, રિવાયતોંમેં કલિમએ તય્યિબહકી ફઝીલત બહોત કસરતસે આતી હૈ, (ફઝાઈલે ઝિક્ર સ. ૬૭) હઝરત શેખ઼ (રહ.).

(૧) હુઝૂરે અકદસ (સ.અ.વ.) કા ઈરશાદ હૈ કે તમામ અઝકારમેં અફઝલ લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહ હૈ ઔર તમામ દુઆઓંમેં અફઝલ **અલ્હમ્દુલિલ્લાહ** હૈ.

(મિશ્કાત શરીફ)

(૨) હુઝૂરે અકદસ (સ.અ.વ.) કા ઈરશાદ હૈ કે કોઈ બંદા ઐસા નહીં કે લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહ કહે, ઔર ઉસકે લિયે આસમાનોંકે દરવાઝે ન ખુલ જાએં, યહાં તક યે કલિમહ સીધા અર્શ તક પહોંચતા હૈ, (ફઝાઈલે ઝિક્ર સ. ૭૨)

દૂસરા નંબર નમાઝ

કલિમહ પળ્હનેકે બાદ ઈન્સાન પર અલ્લાહકે હુકમ આઈદ હો જાતે હૈ, અલ્લાહકી ઝાત ચૂંકે સબસે બડી હૈ, ઈસ લિયે ઉસકા હુકમ ભી બહોત બડા હૈ, અલ્લાહકે એક હુકમકા પૂરા હો જાના જમીનોં, અસમાનોંકે હાથ આ જાનેસે ઝિયાદા કીમતી હૈ, ઔર અલ્લાહકે કિસી હુકમકા ટૂટ જાના જમીનોં ઔર આસમાનોંકે ટૂટ જાનેસે ઝિયાદા ભારી હૈ, અલ્લાહકે અહકામાતમેં સબસે અહમ હુકમ નમાઝ હૈ.

નમાઝ એક ઐસા બુન્યાદી અમલ હૈ કે ઈન્સાનકી ઝિંદગીકે સુધારકા દારો મદાર નમાઝ પર રખ્ખા ગયા હૈ, ઈસી વજહસે કહા ગયા હૈ કે જિસકી નમાઝ સહીહ હોગી, ઉસકી ઝિંદગી સહીહ હોગી, લેકિન યે ઉસ વક્ત હૈ જબકે નમાઝ ભી નમાઝ હો. ઔર નમાઝકો નમાઝ બનાનેકે લિયે પાંચ બાતોંકા લાના ઝરૂરી હૈ :-

(૧) કલિમહવાલા યકીન.

(૨) મસાઈલવાલા ઈલ્મ.

(૩) ફઝાઈલવાલા શૌક.

(૪) અલ્લાહવાલા ધ્યાન.

(૫) ઈખ્લાસવાલી નિય્યત.

કલિમહવાલા યકીન નસીબ હોગા, કલિમહકી દઅવત દેનેસે.

મસાઈલવાલા ઈલ્મ હાસિલ હોગા, ઉલમાકી સોહબતસે.

ફઝાઈલવાલા શૌક તાલીમકે હલ્કોંસે મિલેગા.

અલ્લાહવાલા ધ્યાન ઝિક્ર તિલાવતસે હાસિલ હોગા.

ઔર ઈખ્લાસવાલી નિય્યત કુરબાની મુજાહિદાતસે હાસિલ હોગી.

જબ ઈન પાંચોં બાતોંકી રિઆયતકે સાથ નમાઝ પઢી જાએગી તો નમાઝ ઝિંદગિયોંમેં તબ્દીલી લાએગી, નમાઝકે બારેમેં ફરમાયા ગયા. નમાઝ નૂર હૈ, યાની રોશનદાન હૈ, જિસ તરહ રોશનદાનસે ઘરકા ધુવાં બાહિર નિકલતા હૈ ઔર સૂરજકી રોશની અંદર આતી હૈ, ઈસી તરહ નમાઝસે ભી ગુનાહોં ઔર પાપોંકા ધુવાં દિલસે બાહિર નિકલતા હૈ, ઔર અલ્લાહ જલ્લ શાનુહૂકે અનવારાત દિલમેં દાખિલ હોતે હૈં

મેરે મોહતરમ દોસ્તો! આજ હમ નમાઝ તો પઢતે હૈં, લેકિન હમારી નમાઝ બે જાન હૈ. નમાઝકી જાન ખુશૂઅ વ ખુઝૂઅ હૈ, ઔર ખુશૂઅ વ ખુઝૂઅ પૈદા કરનેકા તરીકા હદીસે પાકમેં યે બતાયા ગયા હૈ કે અલ્લાહકી ઈબાદત ઈસ તરહ કરો ગોયા કે તુમ અલ્લાહકો દેખ રહે હો, ઔર અગર યે કૈફિયત હાસિલ ન હો તો ઈતના તસવ્વુર તો ઝરૂર જમા લો કે અલ્લાહ જલ્લ શાનુહૂ વ અમ્મ નવાલુહૂ તુમકો દેખ રહે હૈં, ઔર અલ્લાહને કુરઆન પાકમેં ખુશૂઅ વ ખુઝૂઅ પૈદા કરનેકા તરીકા યે બતાયા હૈ કે તુમ ઈસ બાતકા તસવ્વુર જમા લો કે એક દિન અલ્લાહસે મિલના હૈ, ઔર આખિર મુલાકાત હૈ, ઔર એક દિન અલ્લાહકે પાસ જાના હૈ, આખિર રૂજૂઅ હૈ. જૈસા કે કુરઆને હકીમમેં બારી તઆલાકા ઈરશાદ હૈ : **વ ઈન્નહા લકબીરતુન ઈલ્લા અલલ્ ખાશિઈન,**

અલ્લઝીન યઝુન્નૂન અન્નહુમ્ મુલાકૂ રબ્બહુમ વ ઈન્નહુમ ઈલૈહિ રાજેઊન. નમાઝકા દરજા ઈસ્લામમેં ઐસા હૈ જૈસાકે બદનમેં સરકા દરજા હૈ, બગૈર સરકે ઈન્સાનકી ઝિંદગીકા બકા મુમકિન નહીં, ઈસી તરહ બગૈર નમાઝકે દીન પર બાકી રેહના બહોત મુશ્કિલ હૈ.

મેરે મોહતરમ દોસ્તો! હદીસે પાકમેં આતા હૈ કે નમાઝકો ઈસ તરહ પઢો જૈસાકે આખરી નમાઝ હો, નમાઝકા ખુલાસા તીન ચીઝેં હૈં.

(૧) તિલાવત, (૨) ઝિક્ર, (૩) દુઆ.

અગર કોઈ શખ્સ અપની નમાઝકો જાનદાર ઔર કીમતી બનાના ચાહે તો નમાઝકે બાહિર ઈન તીનોં અમલોંકો ધ્યાનસે કરનેવાલા બને, નમાઝકે એહતિમામ પર અહાદીસમેં બડી બડી ફઝીલતેં વારિદ હુઈ હૈં.

અસ્સલાતુ મેઅરાજુલ મુઅમિનીન. નમાઝ મોમિનીનકી મેઅરાજ હૈ.

તીસરા નંબર ઈલ્મો-ઝિક્ર

કોઈ ભી અમલ બગૈર ઈલ્મકે સહીહ નહીં હો સકતા, ઈસ લિયે હર અમલસે પેહલે ઉસ લાઈનકા ઈલ્મ હાસિલ કરના ઝરૂરી હૈ બલ્કે હર ઈમાનવાલેકે લિયે ઈતના ઈલ્મ તો હાસિલ કરના ઝરૂરી હૈ કે હલાલ ઔર હરામ, જાઈઝ ઔર નાજાઈઝમેં તમીઝ કર સકે, ઈસ લિયે હમારે ઈસ દઅવતકે કામમેં ઈલ્મો ઝિક્રકી

બડી અહમિય્યત હૈ. ઈલ્મકે ઝરીઆસે ઈન્સાન સહીહ રાસ્તા પર ચળ્હ જાતા હૈ. ઔર ઝિક્રકી મિસાલ રોશની જૈસી હૈ, ઔર રાહગીરકે લિયે યે દોનોં ચીઝેં ઝરૂરી હૈં, ક્યૂંકે રાસ્તા માલૂમ હો લેકિન રોશની ન હો, ઈસી તરહ રોશની હો લેકિન રાસ્તા માલૂમ ન હો, હર દો સિફાતમેં ઈન્સાન મંઝિલ તક નહીં પહોંચ સકતાં, ઈસી લિયે કહા ગયા હૈ કે ઈલ્મ બગૈર ઝિક્રકે કિબ્રકા સબબ હો સકતા હૈ. ઉસકે દિલમેં અલ્લાહકા ધ્યાન ઔર ઈસ્તિહાઝાર રહેગા, તો ઉસકા લાઝમી નતીજા યે હોગા કે અપને ઈલ્મ પર આદમીકો ઘમંડ યાની અપને આપકો બડા સમઝના, ઔર દૂસરોંકી હકારત પૈદા ન હોગી, ઔર કેહતે હૈં કે ઝિક્ર બગૈર ઈલ્મકે આદમીકો બિદઅતકી તરફ લે જાતા હૈ ઈસ લિયે કે ઝિક્રકી વજહસે અલ્લાહકી મુહબ્બત ઉસકે દિલમેં પૈદા હોતી હૈ ઈસી લિયે વો અલ્લાહકે અહકામાત પર ચલના ચાહતા હૈ, લેકિન ઈલ્મ ન હોનેકી વજહસે ઉસકે સામને કોઈ રાસ્તા હી નહીં નઝર આતા હૈ, જિસકી વજહસે બાઝ મરતબા આદમી બિદઅતમેં મુબ્તલા હો જાતા હૈ.

ઈલ્મકે માઅના તેહકીકે હક. યાની અલ્લાહ તઆલાકે ક્યા હુકૂક હૈં, ઔર આપ (સ.અ.વ.) કે ક્યા હુકૂક હૈં, માં, બાપ, ઔલાદ ઔર રિશ્તેદારોં ઔર પડોસિયોંકે ક્યા હુકૂક હૈં, ઈસી તેહકીકકા નામ ઈલ્મ હૈ, ઔર યે હુકૂક ઈલ્મ હીસે માલૂમ હો સકતે હૈં.

ઔર હદીસે પાકમેં ઈલ્મકે બડે બડે ફઝાઈલ વારિદ હુએ હૈં. ચુનાંચે એક હદીસમેં વારિદ હૈ જિસકા મફહૂમ યે હૈ કે જો

શખ્સ ઈલ્મ હાસિલ કરનેકે લિયે ઘરસે નિકલતા હૈ અલ્લાહ તઆલા ઉસકે લિયે જન્નતકા રાસ્તા આસાન કર દેતે હૈં, બાઝ રિવાયતોંમેં યે ભી આયા હૈ કે ફરિશ્તે ઉનકે પૈરોંકે નીચે પર બિછાતે હૈં, ઔર ઉસકે લિયે દુનિયાકી હર મખ્લૂક યહાં તક કે સમંદરોંકી મછલિયાં ઔર જંગલોંકે દરિંદે ઔર ચોપાએ ઔર ઝેહરીલે જાનવર ભી ઉસકે લિયે દુઆએ મગફિરત કરતે હૈં.

ઝિક્ર

ઝિક્રસે યે ચાહા જા રહા હૈ કે ચોબીસ ઘંટે અલ્લાહકા ઈસ્તિહઝાર ઔર ધ્યાન રહે. ઈન્સાનસે જિતને ભી ગુનાહ સાદિર હોતે હૈં ઉસકી એક હી વજહ ગફલત હૈ. ઈસી ગફલતકો દૂર કરનેકે લિયે ઝિક્ર પર મહેનત કરાઈ જાતી હૈ. ઝિક્રસે જહાં અલ્લાહકા ધ્યાન પૈદા હોતા હૈ વહાં આમાલમેં જાન ભી પડતી હૈ, ઈસ લિયે કે હર અમલકી જાન અલ્લાહકા ધ્યાન હૈ. જિસ તરહ ઈમાન પર મહેનત કરનેસે અમલ કવી હોતા હૈ, ઔર ઈલ્મસે અમલ સહીહ હોતા હૈ, ઈસી તરહ ઝિક્રસે અમલ જાનદાર બનતા હૈ.

ઈસી લિયે કહા જાતા હૈ કે સુબહ શામકી તસ્બીહાતકે લિયે વક્ત ફારિગ કરેં; પેહલી તસ્બીહ તીસરે કલિમહકી હૈ, ઉસકે હર હર કલિમહકે માઅના પર ધ્યાન જમાનેકી કોશિશ કરે. દૂસરી તસ્બીહ દુરૂદે પાકકી હૈ, યે તસ્બીહ પઢતે વક્ત ઈસ બાતકા ધ્યાન હો કે હુઝૂરે અકરમ (સ.અ.વ.) કે હમ પર બેશુમાર એહસાનાત

હૈં, હમ ઉન એહસાનાતકા હક અદા નહીં કર સકતે, ગોયા હમ અલ્લાહ પાકસે તો આજિઝી કર રહે હૈં કે યા અલ્લાહ હમ હુઝૂર (સ.અ.વ.) કે એહસાનાતકા બદલા નહીં દે સકતે, ઈસ લિયે હમારે દુરૂદકો સહીહકા દરજા દેકર કબૂલ ફરમાએ ઔર અપને પ્યારે નબીએ અકરમ (સ.અ.વ.) કે દરબારમેં પહોંચા દીજિયે.

પેહલી તસ્બીહસે અલ્લાહકી અઝમત દિલોંમેં આવેગી, ઔર દુરૂદકી કસરતસે રસૂલે પાક (સ.અ.વ.) કી મુહબ્બત પૈદા હોગી.

તીસરી તસ્બીહ ઈસ્તિગ્ફારકી હૈ, યે તસ્બીહ પળ્હતે વક્ત યે ધ્યાન હો કે મેરા દિલ ગુનાહોંકી વજહસે બિલકુલ સિયાહ હો ચુકા હૈ, ઈસ્તિગ્ફારસે મેરે દિલકી સફાઈ હો રહી હૈ, જિસ તરહ ઈલ્મકે માઅના તેહકીકે હકકે હૈં, ઈસી તરહ ઝિકકે માઅના ઉસ તેહકીકે હકકો યાદ રખના હૈ, ઈસ લિયે હમારે ઈસ દઅવતકે કામમેં ઝિકસે ઉસકી તકરીર મકસૂદ નહીં હૈ, બલ્કે ઉસકો અમલી તૌર પર ઝિંદગિયોંમેં લાના મકસૂદ હૈ.

મેરે દોસ્તો સબસે કીમતી અનમોલ ચીઝ નેક આમાલ હૈં, ઈસ લિયે કે દુનિયાકી કોઈ ભી ચીઝ કિતની હી કીમતી ક્યૂં ન હો મૌતકે બાદ છૂટ જાએગી.

લિહાઝા આખિરતમેં કામ આનેવાલી ચીઝ સિર્ફ આમાલે સાલિહા હૈં. ઈસ લિયે ઉસકી હિફાઝત હમેં બહોત એહતિમામસે કરની હૈ, આજ હમ આમાલ તો કર રહે હૈં, લેકિન યે કિયે કરાએ આમાલ હમ દૂસરોંકો દે રહે હૈં, દુનિયાકા

કોઈ ઈન્સાન ઐસા નહીં હોગા કે વો કમાઈકે લિયે રાત વ દિન એક કરે, ઔર પૂરી કમાઈ દૂસરોંકે હવાલે કર દે.

ચોથા નંબર ઈકરામે મુસ્લિમ

ઉસકે ઝરીઆસે યે ચાહા જા રહા હૈ કે હમ એક દૂસરેકે હુકૂકકી અદાયગીકા ફિક્ર કરેં, ક્યૂંકે આજ હમ આમાલ તો કર રહે હૈં, લેકિન અલ્લાહકે બંદોંકે હુકૂકકો પામાલ કરકે અપને આમાલકો બરબાદ કર રહે હૈં, એક હદીસમેં હૈ, હુઝૂર (સ.અ.વ.) કા ઈરશાદ હૈ કે મેરી ઉમ્મતકા મુફલિસ વો હૈ જો કિયામતકે દિન પહાડોંકે બરાબર નેકિયાં લેકર આએગા, મગર કિસીકો ગાલી દી હોગી, કિસીકો તમાંચા મારા હોગા, કિસીકા ખૂન નાહક બહાયા હોગા, યે લોગ આએંગે ઔર અપને હુકૂકકે બકદ્ર ઉસકી નેકિયોંમેંસે લે જાએંગે, યહાં તકકે ઉસકી સારી નેકિયાં ખતમ હો જાએંગી, ઔર હુકૂકવાલે અબ ભી કાફી રેહ જાએંગે તો હુકૂકવાલોંકે ગુનાહ ઉસ પર ડાલે જાએંગે, નતીજેમેં ઉસકો ઉંધા મુંહ ઘસીટકર જહન્નમમેં ડાલ દિયા જાએગા, અલ્લાહ તઆલા ઉસસે હમારી હિફાઝત ફરમાવે, ઈકરામે મુસ્લિમમેં સબસે અહમ ચીઝ હુકૂકકી અદાયગી હૈ. અપને હુકૂકકે બારેમેં આદમી સખાવતસે કામ લે, યાની મઆફ કરનેવાલા બને, ઔર દૂસરોંકે હુકૂક યાદ કરકે અદા કરનેવાલા બને, ઈકરામે મુસ્લિમકા ખુલાસા દો ચીઝેં હૈં, (૧) હુસ્ને મઆશરત, (૨) હુસ્ને અખ્લાક,

હુસ્ને મઆશરત યે હૈ કે હમસે કિસીકો તકલીફ ન પહોંચે, ઔર હુસ્ને અખ્લાક યે હૈ કે હમારી જાન ઔર માલસે અલ્લાહકે બંદોંકો નફા પહોંચે, ઔર નેક આમાલ કરનેકેસાથ સાથ ઉસકી અદાયગી કરના હૈ, હમ અપને હુકૂકકી અદાયગીકા ખયાલ રખ્ખેંગે તો હમારે નેક આમાલ મહેફૂઝ રહેંગે.

પાંચવાં નંબર ઈખ્લાસે નિય્યત

મેરે મોહતરમ દોસ્તો ઔર બુઝુર્ગો! હમારી ઈબાદત ઔર મહેનત ઔર મુજાહિદાત ઉસી વક્ત અખિરતમેં હમારે કામ આ સકતે હૈં, જબકે અલ્લાહકે યહાં કબૂલ હો, ઔર અલ્લાહકે યહાં વોહી અમલ કાબિલે કબૂલ હોતા હૈ જો સિર્ફ અલ્લાહકી રઝાકે લિયે કિયા જાવે, ક્યૂંકે અલ્લાહકી ઝાત શિર્કસે બેનિયાઝ હૈ, જિસ અમલમેં ભી અલ્લાહકે અલાવા ગૈરકી નિય્યત શામિલ હોતી હૈ, અલ્લાહ તઆલા ઉસ અમલકી તરફ તવજ્જોહ હી નહીં ફરમાતે, અલ્લાહકે યહાં તો વોહી અમલ કાબિલે અજર બનતા હૈ જો ખાલિસ અલ્લાહ હીકે લિયે કિયા ગયા હો, ઈસ લિયે કે અમલમેં વજન ઔર કબૂલિયત ઈખ્લાસકે બકદ્ર હોતી હૈ, ઈખ્લાસકે અમલકા પૂરા પૂરા અજર તો આખિરત હીમેં દેંગે, લેકિન બાઝ મરતબા ઈખ્લાસકે અમલકી બરકતસે દુનિયામેં ભી બડી બડી મુસીબતોંસે નજાત મિલ જાતી હૈ, જૈસાકે ઉન તીન આદમિયોંકા કિસ્સા જો તીનોં ગારમેં ગયે થે, પત્થરકી ચટાન ગિરનેસે ગારકા

મુંહ બંદ હો ગયા થા, તો હર એકને અપને અપને ઈખ્લાસવાલે અમલસે દુઆ માંગી, અલ્લાહ જલ્લ શાનુહૂને ઉનકે લિયે રાસ્તા નિકાલ દિયા, ઈસ લિયે કહા જાતા હૈ કે હર અમલકે દરમિયાનમેં ઔર અમલકે આખિરમેં અપની નિય્યતકો ટટોલે.

મેરે મોહતરમ દોસ્તો! દુનિયામેં કોઈ ઈન્સાન કિસીકે મુખ્લિસ હોને યા ન હોનેકા ફૈસલા નહીં કર સકતા, યે આદમી ઔર અલ્લાહકે દરમિયાનકી ચીઝ હૈ ઔર રો રોકર અલ્લાહસે માંગનેકો ફરમાયા હૈ, ઈસ લિયે કે બાઝ મરતબા આદમી ઈખ્લાસસે અમલ શુરૂ કરતા હૈ લેકિન દરમિયાનકે અમલમેં શયતાન નિય્યત પર હમ્લા કર દેતા હૈ, ઈસ લિયે કહા ગયા હૈ કે **"વલ મુખ્લિસૂન અલા ખતરિન અઝીમ"** કે ઈખ્લાસવાલે બડે ખતરે પર હોતે હૈં, ઔર ઈખ્લાસવાલોંકો હિદાયતકા ચિરાગ ભી બતાયા ગયા હૈ.

અલ મુખ્લિસૂન હુમ મસાબીહુલ્ હુદા, ઈસ લિયે કહા જાતા હૈ કે અમલકી ઈબ્તિદા તો શૌકસે હો ઔર ઈન્તિહા ઈસ્તિગ્ફાર પર હો, ઈસ લિયે કે નિય્યતકી ખરાબીકી વજહસે બડેસે બડા અમલ ભી ગારત ઔર બેકાર હો જાતા હૈ. જૈસે વો રિવાયત હૈ જિસમેં ઈલ્મ, જિહાદ, સખાવત ઈન તીનોં તબ્કેકે આદમિયોંકો બયાન કિયા ગયા હૈ મગર ઉન તીનોંકી નિય્યતકી ખરાબીકી બિના પર સબસે પેહલે ઉનકો જહન્નમમેં ડાલા જાએગા, અલ્લાહ જલ્લ શાનુહૂ વ અમ્મ નવાલુહૂ હમારી હિફાઝત ફરમાવે. આમીન.

(ફક્ત મુહમ્મદ ઈલયાસ કાસમી)
ફાઝિલે વક્ફ દારૂલ ઉલૂમ દેવબંદ

છઠ્ઠા નંબર તફરીગે વક્ત

તફરીગસે યે ચાહા જા રહા હૈ કે હમારી જાન ઔર હમારા માલ અલ્લાહ તઆલાકી અમાનત હૈ, અલ્લાહ ઔર ઉસકે રસૂલ (સ.અ.વ.) કે મન્શાકે મુતાબિક સહીહ ઈસ્તેમાલ કરના આ જાવે, નીઝ હમારી ઝિંદગીમેં દીન ઝિંદા હો જાએ, ઔર ઈલ્મ વ અમલવાલી ઝિંદગી ઔર હુઝૂર (સ.અ.વ.) કા લાયા હુવા દીન ઔર તરીકા ઉમ્મતમેં આમ હો જાએ, તાકે ઉમ્મત કામિયાબી ઔર નજાતવાલી રાહોંકો હાસિલ કરેં.

હાસિલ કરનેકા તરીકા યે હૈ કે અપના મકસદ હી યે બનાએ કે હુઝૂર (સ.અ.વ.) કે તરીકોં પર હર કામકો અદા કરના હૈ, ઔર હર હાલમેં કરના હૈ, ઔર મૌત તક કરના હૈ, કરતે કરતે મૌત આ જાએ ઔર દીન દુનિયા પર ગાલિબ આ જાએ, નીઝ વક્ત, જાન વ માલ ઔર અહલો અયાલ ઔર ખ્વાહિશાતકી કુરબાનીકે લિયે તૈયાર રહે.

મેરે મોહતરમ દોસ્તો બુઝુર્ગો! ઈસ લિયે કહા જાતા હૈ કે હમારી જાન ઔર માલકા પેહલા મસરફ દઅવત ઈલલ્લાહ હૈ, જિસ તરહ તરબૂઝકે એક બીજમેં કરોડોં તરબૂઝ છુપે હુએ હૈં, બશર્તેકે ઉસકો સહીહ તરીકે પર જમીનમેં ડાલે, ઈસી તરહ હમારી જાન ઔર માલ ભી ગોયા એક બીજ હૈ, જિસમેં કરોડોં ઈન્સાનોંકી હિદાયત છુપી હુઈ હૈ, બશર્તેકે હમ અપની જાન ઔર માલકો કારે નબુવ્વતકે લિયે નહજે નબુવ્વત પર ખર્ચ

કરનેવાલે બનેં, અલ્લાહ ઈસ મહેનતકી અઝમત હમ સબકો નસીબ ફરમાએ, આમીન, ઔર અલ્લાહકે રાસ્તેમેં નિકલનેકે બડે બડે ફઝાઈલ વારિદ હુએ હૈં. એક હદીસે પાકકકા મફહૂમ હૈ કે એક સુબહ ઔર એક શામ અલ્લાહકે રાસ્તેમેં નિકલના દુનિયા વમા ફીહાસે બેહતર હૈ, યે બ એ'તિબાર આમાલકે ભી હૈ ઔર ચીઝોંકે ભી, અગર હમ ઈસ મહેનતકો ઝિંદગીમેં જગહ દેંગે તો ઈન્શા અલ્લાહ હમારે મુરદા દિલોંમેં હયાત પડ જાએગી ઔર તેઝીકે સાથ દીન હમારી ઝિંદગિયોંમેં આના શુરૂ હો જાએગા, યે દીનકી મહેનત તો ઈસ ઉમ્મતકી ઝિંદગીકા મકસદ હૈ, જૈસે કુરઆને પાકમેં ઈરશાદે બારી હૈ : **કુન્તુમ ખૈર ઉમ્મતિન ઉખરિજત લિન્નાસ, તઅ્મુરૂન બિલ્ મઅરૂફિ વ તન્હૌન અનિલ્ મુનકર.**

દીન સીખનેકી આસાનસી તરતીબ યે હૈ કે ઝિંદગીકી પેહલી ફુરસતમેં ચાર મહીને, ઔર સાલકા ચિલ્લા ઔર મહીનેકે તીન દિન, ઔર ઉસકે સાથ સાથ હફતેકે દો ગશ્ત, એક અપની મસ્જિદકા ઔર એક દૂસરી મસ્જિદકા, ઔર રોઝાનાકી દો તાલીમ, એક અપને ઘરકી, ઔર દૂસરી મસ્જિદકી, ઔર સુબહ વ શામકી તસ્બીહાતકી પાબંદી, ઔર મઆમલાતકી સફાઈ, ઔર મસ્જિદવાર જમાઅતમેં અપની સઆદત સમઝકર જુડના ઔર આનેવાલી જમાઅતોંકી નુસરત કરના, અગર હમ મકામી કામકે ઈન ચંદ મોટે મોટે અમલોંકી પાબંદી કરેંગે તો ઈન્શા અલ્લાહ હમારે લિયે દઅવતકે તકાઝોં પર ચલના આસાન હો જાએગા, અલ્લાહ પાક હમ સબકો ઉસકી તૌફીક અતા ફરમાએ. આમીન.

સાતવાં તર્કે લાયાની (બેકાર બાતોંસે પરહેઝ)

મેરે મોહતરમ દોસ્તો બુઝુર્ગો! ઈન છ સિફાતકે સાથ એક બતૌર પરહેઝકે યે ભી બતાયા જાતા હૈ કે અપને આપકો લાયાનીસે બચાએ, યાની ઐસે બેકાર કામોં યા બાતોંસે જિનકે કરનેસે ન દીનકા ફાઈદા હો, ઔર ન દુનિયાકા, મતલબ યે હૈ કે અપની ઉમ્રકે એક એક સાંસકો કીમતી ઔર બહોત બડી નેઅમત સમઝકર આખિરતકી હમેશા રેહનેવાલી નેઅમતોંકે કમાનેમેં ખર્ચ કરે. ઔર અપને આપકો યેહી નહીં કે ગુનાહોંસે બચાવે બલ્કે ફુઝૂલ બાતોં ઔર બેકાર કામોંસે ભી બચાએ.

મેરે મોહતરમ દોસ્તો! મોમિનકી શાન યે હૈ કે બેહતરસે બેહતર અખ્લાક ઔર ઝિયાદાસે ઝિયાદા અજર બઢ્હાનેવાલા કામ કરતા રહે, બેફાઈદા બાતોં ઔર લાયાની કામોંસે બચે, ક્યૂંકે ઉસસે નેકિયોંકી રોનક જાતી રેહતી હૈ, ઔર બાઝ મરતબા લાયાનીસે ઝબરદસ્ત ગુનાહોંમેં ઈન્સાન ફંસ જાતા હૈ, ચુનાંચે હદીસમેં હૈ કે એક સહાબીકી વફાત હો ગઈ તો એક શખ્સને કહા કે તુઝે જન્નતકી ખૂશખબરી હૈ. ઉસ પર આપ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા કે તુમ ખૂશખબરી દે રહે હો હાલાંકે તુમહેં પતા નહીં કે શાયદ લાયાની બાત કી હો. ઈસસે માલૂમ હુવા કે ઝબાનકો બહોત હી સંભાલકર રખનેકી ઝરૂરત હૈ, ક્યા પતા કિસી વક્ત ઝબાનસે ક્યા નિકલ જાએ, એક હદીસમેં યે હૈ કે ઈન્સાન અપને પૈરસે ઈતના નહીં

ફિસલતા જિતના કે અપની ઝબાનસે ફિસલતા હૈ.

બુખારી શરીફ ઔર મુસ્લિમકી એક હદીસમેં હૈ કે બિલાશુબહ બંદા ઝરૂર કભી ઐસા કલિમહ અલ્લાહકી નારાઝગીકા કેહ દેતા હૈ કે જિસકા ઉસકો પતા ભી નહીં હોતા, હાલાંકે ઉસકી વજહસે દોઝખમેં ઉસસે ઝિયાદા ગેહરા ગિરતા ચલા જાતા હૈ જિતના મશરિક ઔર મગરિબમેં ફાસલા હૈ.

હર મોમિનકો ચાહિયે, ખાસ તૌરસે જિસ ઝમાનેમેં અલ્લાહકી રાહમેં નિકલે હોં, અપની ઝિંદગીકે હર સાંસકો નેકિયોંમેં ખર્ચ કરે ઔર ગુનાહોંકે સાથ સાથ બેફાઈદા બાતોં ઔર લાયાની કામોંસે બચે. રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા કે સબસે ઝિયાદા ગુનાહ ઉન લોગોંકે હૈં જો બગૈર ઝરૂરત બાત કરતે હૈં, એક હદીસકા મફહૂમ હૈ :-

રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા કે ઈન્સાનકે ઈસ્લામકી એક ખૂબી બેકાર ચીઝોંકો છોડ દેના. ઔર કુરઆન શરીફમેં ભી બેકાર ચીઝોંસે બચનેવાલોંકી તારીફ ફરમાઈ હૈ, જૈસાકે ઈરશાદ હૈ : **વલ્લઝીન હુમ અનિલ્ લગ્વિ મુઅ્રિઝૂન** લુકમાન હકીમંસે કિસીને સવાલ કિયા થા કે તુમકો યે હિકમતકા મરતબા કૈસે નસીબ હુવા? તો ઉનહોંને જવાબ દિયા કે મૈં સચ બોલતા હૂં, ઔર અમાનત અતા કરતા હૂં, ઔર લાયાની બાતોંસે બચતા હૂં, અલ્લાહ પાક લાયાનીસે હમારી હિફાઝત ફરમાએ. આમીન.

વ આખિરૂ દઅવાના અનિલ્ હમ્દુ લિલ્લાહિ રબ્બિલ આલમીન.

મુહમ્મદ ઈલયાસ ગુફિરલહૂ

❁ ખતમ શુદ ❁